

Nurmijärven kunnan palveluverkkotyö 2020, elinvoimalautakunnan lausunto Nurmijärven lukion, Seitsemän veljeksen koulun ja Rajakaaren hankesuunnitelmista

Elinvoimalautakunta 16.06.2020 § 62
363/00.01.02.05/2020

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 29.1.2020 § 5 palveluverkkotyön laadinnan aikataulun ja 25.03.2020 § 25 palveluverkon kehittämisen tavoitteet ja periaatteet.

Palveluverkkotyötä on jatkettu valtuuston päätösten mukaisesti Nurmijärven kestävä kasvu -ohjelman eli NUUKA-ohjelman tavoitteiden perusteella. Palveluverkkotyötä tehdään kuntalaisia, palvelujen käyttäjiä ja henkilökuntaa osallistaen.

Valtuuston 25.03.2020 §25 päätöksen mukaisesti palveluverkkotyö on vaiheistettu siten, että palveluverkon toimipisteisiin kohdistuvat kiireelliset tilaratkaisut voidaan päättää ja toteuttaa palvelujen sujuvan ja taloudellisen järjestämisen edellyttämässä aikataulussa. Osaltaan tämä edellyttää myös palveluverkkosuunnitelman laadinnan vaiheistusta siten, että kunnallisen lukiokoulutuksen järjestämisen ratkaisu päätetään ennen koko kunnan tasoisen palveluverkkosuunnitelman päätöstä. Tämä johtuu siitä, että kunnallisen lukiokoulutuksen järjestämisen ratkaisu kytkeytyy vahvasti Rajamäen kampuksen hankesuunnitelmiin sekä näiden etenemisen mahdollisuuksiin.

Nurmijärven lukion, Seitsemän veljeksen koulun ja Rajakaaren hankesuunnitelmat ovat valmistuneet. Hankesuunnitelmista on pyydetty kommentit oppilailta ja opiskelijoilta sekä henkilökunnalta. Lisäksi Nuorisovaltuusto on antanut kommenttinsa hankesuunnitelmista. Lukioratkaisun vaihtoehtoista on laadittu vaikutusten ennakoarviointi. Lautakuntien lisäksi vaikuttamistoimielimet ja nuorisovaltuusto antavat hankesuunnitelmista omat lausuntonsa. Kesän aikana kuntalaisilla on mahdollisuus kommentoida hankesuunnitelmia sähköisen kyselyn kautta.

Sivistyslautakunta tekee lukio-opetuksen järjestämisestä esityksen ja muut lautakunnat antavat lukioratkaisusta ja hankesuunnitelmista lausuntonsa kunnanhallitukselle kesäkuun 2020 aikana. Lautakunnat arvioivat lukioratkaisua ja hankesuunnitelmia kunnan hallintosäännössä määrättyjen tehtäviensä ja vastuidensa näkökulmasta. Asia on tarkoitus saattaa kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja päätettäväksi elokuussa 2020.

Palveluverkon kehittämisen tavoitteet

Valtuuston 25.03.2020 §25 päätöksen mukaisesti palveluverkon kehittämisen tavoitteita Nurmijärvellä ovat:

- Varhaiskasvatus-, perusopetus- ja mahdollisesti lukiopalvelut sekä kirjasto-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluita ohjataan taajamissa kampuksille.
 - Kampus voi muodostua myös lähekkäin sijaitsevien palveluiden verkostosta
- Uudisrakentamisessa sekä saneeraamisessa suositetaan monikäyttöisyyttä sekä tilatehokkuuden nostoa
 - Uudiskohteen täytyy pitkällä aikavälillä olla vanhaa kohdetta taloudellisempi

- Toimitilasuunnittelussa tulee huomioida monipuolinen käyttäjäkunta sekä tilojen rakenteellinen muuntojoustavuus
- Kouluista ja päiväkodeista muodostetaan hallinnollisesti suurempia yksiköitä
 - Koulujen osalta tavoitteena on yhdistää tällä hetkellä luottamusrehtoreiden johtamat kouluyksiköt isompien kouluyksiköiden virkarehtoreiden johdettaviksi.
 - Päiväkotien osalta yksiköt muodostetaan niin, että päiväkodin johtajalla on johdettavana useampi hallinnollinen yksikkö
- Peruskorjattavien kiinteistöjen kohdalla arvioidaan toimipisteen tarvetta tulevaisuudessa ja verrataan peruskorjauksen kustannusta uuden rakentamiseen.
- Luovutaan kiinteistöitä, jotka eivät palvele kunnan ydintoimintoja
- Koulujen tavoitekoko alakoulujen osalta on 1 - 2 sarjainen koulu
 - Alakoulut pidetään lähipalveluina
 - Koulun minimikoko on 60 oppilasta
- Päiväkotien koko on 3 - 5 -ryhmäinen. Tavoitteena pidemmällä aikavälillä 10-ryhmäiset päiväkodit.
 - Isot päiväkodit sijoitetaan hyvien kulkureittien varrelle

Hankesuunnitelmat

Nurmijärven lukio

Nykyiset lukiotoiminnot sijoittuvat kahteen eri toimipisteeseen, joista toinen sijaitsee Rajamäellä ja toinen Kirkonkylässä. Rajamäen toimitilat ovat Rajakaaren osalta siirtymässä väistötiloihin syksyllä 2020. Hankesuunnitelmassa on tutkittu kolmea eri sijoitusvaihtoehtoa:

- 1) lukion sijoitus Kirkonkylään
 - 1) Liikuntapuisto
 - 2) Toreeninmäki
- 2) lukion sijoitus Rajamäelle
- 3) lukion jaettu sijoitus Kirkonkylän ja Rajamäen kesken

Hankesuunnitelmassa on arvioitu vaihtoehtoja useista eri näkökulmista sekä niiden kustannuksia. Hankesuunnitelmassa ei ole esitetty suositusta valittavasta vaihtoehdosta.

Seitsemän veljeksen koulu

Rakennus kärsii pahoista sisäilmaongelmista ja se on asetettu käyttökieltoon 1.1.2020.

Rakennuksen korjaamista turvallisesti ei pidetä mahdollisena vaan se puretaan.

Hankesuunnitelmassa on tutkittu neljää eri vaihtoehtoa Seitsemän veljeksen koulun ja siihen liittyvien toimintojen sijoittamisesta.

- A) Minimivaihtoehto: peruskorjattavaan Kuntolaan liittyvä uudisrakennusosa, Yläkoulu ja 6. lk. tilat (+ kirjasto, nuorisotila ja liikuntatilat peruskorjattavassa Rajakaaressa)
- B) Medium vaihtoehto: peruskorjattavaan Kuntolaan liittyvä uudisrakennusosa, (+ kirjasto, nuorisotilat ja liikuntatilat uudessa Rajakaaren erillisrakennuksessa)
- C) Seitsemän veljeksen superkoulun ja rajakaaren kylätalon muodostama kokonaisuus: Yläkoulu, 6.lk, Nurmijärven lukio, liikuntatilat, kirjasto ja nuorisotilat
- D) Uusi seitsemän veljeksen koulu: Yläkoulu, 6.lk, lukion Rajamäen toimipiste (+kirjasto, nuorisotilat ja liikuntatilat uudessa Rajakaaren erillisrakennuksessa)

Hankesuunnitelmassa suositellaan toteutettavaksi vaihtoehtoa B, jossa peruskorjattava Kuntola ja uudisrakennusosa muodostavat Seitsemän veljeksien koulun, johon voidaan sijoittaa perusopetuksen lisäksi Nurmijärven lukion Rajamäen toimipiste tai Nurmijärven lukio. Vaihtoehdossa B liikuntatilat, kirjasto ja nuorisotila sijoitetaan Rajakaaren uudisrakennukseen.

Rajakaari

Rakennuksessa on todettu sisäilmaongelmia ja rakennus tarvitsee laajoja korjaustoimenpiteitä, jotka ovat hankalia ja erittäin kalliita. Rajakaari on asemakaavassa sr-1 merkinnällä suojeltu rakennus, joka on rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja miljöönsä kannalta arvokas. Käynnissä olevan asemakaavan muutostyön yhteydessä ratkaistaan rakennuksen säilyttämistarve. Rajakaaren hankesuunnitelmassa on tutkittu kolme eri vaihtoehtoa:

- A) Rajakaaren peruskorjaaminen vähäisin muutoksin,
- B) Rajakaaren purkaminen ja korvaaminen uudisrakennuksella
- C) Rajakaaren peruskorjaus ja käyttötarkoituksen muutos.

Rajakaaren hankesuunnitelma on osa Seitsemän veljeksien koulun ja Nurmijärven lukion hankesuunnitelmia. Hankesuunnitelmassa suositellaan hankkeen toteuttamista vaihtoehdon B pohjalta eli vanha Rajakaari korvataan uudisrakennuksella.

Kustannusvertailu

Hankesuunnitelmissa esitettyjä kustannuslaskelmia on tarkennettu. Hankesuunnitelmien mukaisten vaihtoehtojen investointi-, käyttö- ja toimintakustannusten vertailu on esitetty esityslistan liitteessä.

Oppilaille ja opiskelijoille sekä henkilökunnalle tehtyjen kyselyjen tulokset

Kunnallisen lukiokoulutuksen järjestämisen ratkaisuihin kuultiin perusopetuksen oppilaiden (5-9 lk), lukioiden opiskelijoiden sekä koulujen henkilöstön (ja muun sivistys- ja hyvinvointitoimialan henkilöstön) näkemyksiä verkkokyselyn muodossa. Näin ratkaisuja eniten koskettavien ryhmien näkemykset saadaan lautakuntien lukioratkaisulausuntojen pohjaksi. Oppilaille, opiskelijoille sekä sivistys- ja hyvinvointitoimialan henkilöstölle suunnattu verkkokysely oli avoinna 22.-29.5.2020. Huolimatta viimeisen kouluviikon kiireestä, kyselyihin vastasi 631 oppilasta/opiskelijaa ja 81 henkilöstön edustajaa.

Esitetyistä lukiovaihtoehdoista oppilaiden/opiskelijoiden sekä pohjoisen alueen henkilöstön keskuudessa suosituin oli kahden toimipisteen ratkaisu. Keskisen ja eteläisen alueen henkilöstö sen sijaan suosi ensisijaisesti Kirkonkylään keskitettyä lukiota.

Lukioratkaisulla on vaikutusta kunnallisen lukiokoulutuksen houkuttelevuuteen. Henkilöstön mukaan houkuttelevuutta edistäisi eniten Kirkonkylän uusi keskuslukio. Oppilaiden/opiskelijoiden vastausten perusteella voidaan päätellä, että molemmat keskitetyn lukion vaihtoehdot tarkoittaisivat kuitenkin sitä, että kunnalliseen lukioon ensisijaisesti hakeutuvien kokonaismäärä laskisi. Ilman omaa lukiota jäävän alueen oppilaista nykyistä suurempi osa pyrkisi Arkadian yhteislyseon lukioon tai muun kunnan lukioon. Kahden toimipisteen vaihtoehdossa kunnan lukioihin pyrkivien yhteenlaskettu määrä saattaisi hiukan jopa nousta, koska Rajamäen kampuksen uusi lukion toimipiste houkuttelisi uusiakin opiskelijoita.

Rajamäen kampuksen hankesuunnitelmille kyselyissä näytettiin vihreää valoa, samoin Rajakaaren purkamiselle ja uudisrakennukselle. Lähikoulujen 6. luokkien tuominen kampukselle kuitenkin jakaa mielipiteitä. Ne, joita asia eniten koskettaa eli Rajamäen alueen 5-6 -luokkalaiset, pitävät ratkaisua ensisijaisesti hyvänä.

Kyselyssä lukion sijainti nousi tärkeäksi tekijäksi oppilaiden ja opiskelijoiden vastauksissa. Mielenkiintoista on kuitenkin se, että kysyttäessä kunnallisen lukiokoulutuksen kolmea tärkeintä

asiaa tärkeimmäksi nousi kurssivalikoima ja sen monipuolisuus sekä opintojen suorittamisen joustavuus. Toiseksi tärkeimmäksi nousi lukion hyvä saavutettavuus julkisilla kulkuvälineillä. Kolmanneksi tärkeimmäksi nousi lukion lähellä sijaitsevat kaupalliset palvelut. Lukion sijainti lähellä kotia nousi viidenneksi tärkeimmäksi tekijäksi.

Hankesuunnitelmien kyselyjen tulosten yhteenveto on esityslistan liitteenä.

Lukiokoulutuksen järjestämisen perusteet

Lukiolaki (629/1998) määrittää lukiokoulutusta seuraavasti: "Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen."

Lukiolain mukaisen lukiokoulutuksen järjestäminen edellyttää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää koulutuksen järjestämislupaa, joka Nurmijärven kunnalla on. Lukiokoulutuksen yksikköhinta on järjestäjäkohtainen. Järjestäjäkohtaiset yksikköhinnat lasketaan lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan pohjalta. Opetushallituksen määrittämä lukiokoulutuksen vuoden 2020 yksikköhinta Nurmijärven kunnan osalta on 5940,23 €/opiskelija.

Kunnalla ei ole lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää lukiokoulutusta. Kunnalla on kuitenkin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin perustuva velvollisuus osallistua lukiokoulutuksen kustannuksiin kunnan rahoitusosuuden mukaisesti.

Nurmijärven lukioiden yhdistyttyä hallinnollisesti yhdeksi lukioksi 1.1.2020 alkaen, Kirkonkylän toimipisteessä ja Rajamäen toimipisteessä on lähdetty yhtenäistämään ja kehittämään lukion toimintakulttuuria. Yhteisiä käytänteitä, joita parhailaan kehitetään, ovat mm. hallinnon käytänteet, opettajakuntatoiminnot, opiskelijakuntatoiminta, yhteisöllisyys, opetustarjonnan kehittäminen, opiskeluhooltotoiminta, alumnitoiminta sekä markkinointi kokonaisuudessaan.

Lukion opetussuunnitelman perusteet uudistuvat. Opetushallitus on päättänyt 7.11.2019 lukion opetussuunnitelman perusteista nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta varten. Uusien perusteiden mukaan laadittu opetussuunnitelma otetaan käyttöön lukion aloittavilla opiskelijoilla 1.8.2021 lukien, ja käyttöönotto etenee vuosiluokka kerrallaan. Uudistuksen tavoitteena on kehittää lukion opetusta niin, että se tukee opiskelijoiden hyvinvointia, antaa opiskelijoille jatko-opinto- ja työelämävalmiuksia nykyistä kattavammin sekä tukee opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ja oppimista. Opiskeluympäristöihin liittyen opetussuunnitelman perusteissa on todettu seuraavaa: "Lukion monipuoliset, turvalliset ja viihtyisät opiskeluympäristöt edistävät opiskelumotivaatiota, rikastuttavat opiskeluun liittyviä kokemuksia ja kannustavat kestävä kehityksen mukaiseen toimintaan. Hyvä opiskeluympäristö tukee sekä vuorovaikutusta ja yhdessä työskentelyä että itsenäistä opiskelua. Opiskeluympäristöjen suunnittelussa kiinnitetään huomiota saavutettavuuteen ja esteettömyyteen. Opiskelijoita aktivoidaan kehittämään opiskeluympäristöjään." Uudistuvien opetussuunnitelmien myötä lukiossa tullaan nykyisestään kehittämään lisää monipuolisia opetus-, ohjaus- ja opiskelumenetelmiä sekä opetukseen liittyvillä ratkaisulla rakennetaan myös kokonaisuuksien hallintaa ja oppiainerajat ylittävää osaamista. Laaja-alainen osaaminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet tuovat tulevassa opetussuunnitelmassa vahvemmin tiimiopettajuuden toimintamuotoja myös lukiokoulutuksen toimintakulttuuriin.

Nurmijärvellä lukiokoulutuksen oppimisympäristön kehittämisessä Nurmijärvellä on toivottu seuraavia ratkaisuja:

- tilaratkaisuksi toivotaan muunneltavia ja monipuolisia luokka- ja opiskelutiloja, joissa tulee huomioiduksi eri suuruiset opiskelijaryhmäkoot
- yhteisöllisyyttä ja tilaisuuksia sekä tapahtumia tukeva oppimisympäristö
- ylioppilaskirjoituskäytänteet huomioivat tilaratkaisut (riittävästi tilaa, eriyttämismahdollisuudet, akustiikan ja äänieristyksen huomioiminen, wc-tilat, kalusteiden säilytys, digitaalisuuden huomioiminen)
- opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia tukevat viihtyisät ja ergonomiset sekä akustisilta ratkaisuilta toimivat ratkaisut
- turvallinen ja terveellinen oppimis- ja työskentely-ympäristö
- uudistuvan opetussuunnitelman ja oppiainerajat ylittävää opetusta tukevat tilat
- opetusteknologiaa ja digitaalisuutta sekä automatiikkaa hyödyntävä muunneltava ja monipuolinen kokonaisuus

Lukioratkaisun vaikutusten ennakkoarviointi

Osana palveluverkkoratkaisua on toteutettu lukiovaihtoehtojen vaikutusten ennakkoarviointi (EVA). Lausuntovaiheessa EVA on toteutettu tiivistämällä palveluverkkoprosessissa ja hankesuunnitelmassa tuotettua tietoa tukemaan päätöksentekoa vaikutusten arvioinnin näkökulmasta. Vaikuttavuusnäkökulmat on valittu Kuntaliiton suosittelimia näkökulmia (talousvaikutukset, lukiokoulutuksen järjestäminen, asiakasvaikutukset sekä organisaatio- ja henkilöstövaikutukset). Tämän lisäksi on tarkasteltu elinvoimavaikutuksia.

Vaikutuksia tarkastellaan kaksipuolaisen päätöksenteon näkökulmasta. Ensiksi arvioidaan vaikutukset sille, mitä seuraa lukio koulutuksen keskittämisestä yhteen toimipisteeseen tai jatkamisesta kahdessa toimipisteessä. Tämän jälkeen vertaillaan mahdollisesti keskitetyn lukion sijaintivaihtoehtoja Nurmijärven kirkonkylällä ja Rajamäessä.

Keskitetyn sijainnin vahvuutena on lukiokoulutuksen käyttökustannusten laskeminen sekä lukion isomman koon mahdollistama laajempi kurssitarjonta sekä opettajien ammatilliset tiimit. Kurssitarjonnan merkitys korostuu, kun korkeakoulujen päästötodistuksessa painotetaan yhä enemmän kirjoitusten tuloksia. Hajautetun mallin etuna on se, että se tukee paremmin eri taajamien vetovoimaa sekä mahdollistaa lyhyen koulumatkan lukiolaisille. Hajautettumalli palvelisi myös ilta- ja viikonloppukäyttäjiä monipuolisemmin. Lyhyttä matkaa tärkeämpänä pidettiin kuitenkin hyviä joukkoliikenneyhteyksiä lukioon. Yhden toimipisteen mallissa kirkonkylän vahvuutena nähtiin parempi saavutettavuus sekä opiskelijoille että henkilöstölle ja houkuttelevampi sijainti niin kunnan sisällä kuin ulkopaikkauntalaisille. Rajamäen vahvuutena on alemmat käyttökustannukset sekä Rajamäen kampuksen monipuolinen toimintaympäristö.

Liitteet

Nurmijärven lukion hankesuunnitelma

Seitsemän veljeksien koulun hankesuunnitelma

Rajakaaren hankesuunnitelma

Lukioratkaisun ja Rajamäen kampuksen kustannusvertailu

Oppilaille ja opiskelijoille sekä henkilökunnalle tehtyjen kyselyjen tulokset

Nurmijärven nuorisovaltuuston kommentit hankesuunnitelmiin

Kunnallisen lukiokoulutuksen järjestäminen, ratkaisuvaihtoehdot. vaikutusten ennakkoarviointi

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Elinvoimalautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle Nurmijärven lukion, Seitsemän veljeksien koulun ja Rajakaaren hankesuunnitelmista seuraavan lausunnon:

Valtuuston hyväksymän Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelman (Nuuka) ja palveluverkon kehittämisen tavoitteiden mukaisesti uudisrakentamisessa sekä saneeraamisessa suositaan monikäyttöisyyttä sekä tilatehokkuuden nostoa ja lisäksi uudiskohteen täytyy pitkällä aikavälillä olla vanhaa kohdetta taloudellisempi. Hankesuunnitelmissa esitetyt ratkaisut kasvattavat tilamäärää ja ovat kustannuksiltaan hyvin raskaita kunnan taloudelle. Jatkosuunnittelussa tulee tilankäyttöä kehittää siten, että Nuuka-ohjelman ja palveluverkon kehittämisen tavoitteet toteutuvat.

Nurmijärven lukio

Kunnan elinvoima:

Omaan lukiokoulutukseen panostaminen on kunnan sekä taloudellinen, poliittinen että kulttuurinen arvovalinta. Palveluverkkotyön aikana kuntalaistyöpajoissa ja kyselyissä sekä oppilaille, opiskelijoille että henkilökunnalle suunnatuissa kyselyissä nousi esille, että kunnallinen lukiokoulutus tukee sekä koko kunnan että myös paikallisesti taajaman elinvoimaa ja kehitystä. Kunnalliselle lukiokoulutukselle on kysyntää myös tulevaisuudessa.

Kunnan kestävä kasvu:

Paikallistalouden näkökulmasta lukiokoulutuksen järjestämisen vaikutukset kytkeytyvät Nurmijärven talouden tilaan, väestön ja lukiolaisten määrän kehitykseen sekä lukiokoulutuksessa työskentelevään henkilöstöön.

Lukiovaihtoehtojen kustannusvertailujen perusteella investointikustannuksiltaan edullisin vaihtoehto on hajautettu kahden toimipisteen lukiomalli (vertailukustannus koko hankkeelle 41,9 milj. €.). Keskitetyn lukioratkaisun vaihtoehtoista Rajamäelle sijoittuva lukiohanke (vertailuhinta 43,5 milj. €) olisi hieman edullisempi kuin Kirkonkylälle keskittäminen (vertailukustannus: 47,8 mlj €). Rajamäen edullisempaan hintaan vaikuttaa erityisesti se, että kyseisessä vaihtoehdossa ei rakenneta uusia liikuntatiloja.

Käyttökustannuksiltaan keskitetty lukioratkaisu on selkeästi kahden toimipisteen ratkaisua edullisempi. Nykytilanteeseen verrattuna Rajamäelle keskitetty lukio on vuositasolla noin 14 000 € nykyistä edullisempi, Kirkonkylälle keskitetty lukio noin 70 000 € nykyistä kalliimpi ja jaettu lukio noin 290 000 € nykyistä kalliimpi.

Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelman ja palveluverkon kehittämisen tavoitteiden mukaisesti kunnallisen lukiokoulutuksen keskittäminen on perusteltua.

Kunnan ja alueen vetovoima, pitovoima ja saavutettavuus:

Oppilaille, opiskelijoille ja henkilöstölle toukokuussa 2020 tehdyn kyselyn perusteella on tärkeintä, että lukion kurssivalikoima on monipuolinen ja opintojen suorittamisessa on joustavuutta. Tämä toteutuu parhaiten nykyresursseilla keskitetyssä lukioratkaisussa. Kyselyssä toiseksi tärkeimmäksi nousi lukion hyvä saavutettavuus julkisilla kulkuvälineillä. Kolmanneksi tärkeimmäksi nousi lukion lähellä sijaitsevat kaupalliset palvelut. Lukion sijainti lähellä kotia nousi viidenneksi tärkeimmäksi tekijäksi.

Kunnallisen lukiokoulutuksen keskittämisessä sijainti nousee merkittäväksi tekijäksi, kun opiskelijoiden ja henkilökunnan liikkuminen lisääntyy. Keskitettäessä lukio Kirkonkylään koulumatkat ja -

päivät pitenevät noin 1/3 osalla opiskelijoita. Keskitettäessä lukio Rajamäkeen koulumatkat ja -päivät pitenevät noin 2/3 osalla opiskelijoita.

Laadukas ja korkeakoulujen oppilasvalintojen kriteereihin vastaava lukiokoulutus lisää kunnan houkuttelevuutta vetovoiman ja pitovoiman näkökulmasta. Ylioppilaskirjoitusten painava ja ennestään kasvava merkitys korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa puoltaa keskitettyä lukioratkaisua, sillä isompi lukio mahdollistaa laajemman kurssitarjonnan sekä opettajien ammatilliset tiimit.

Kunnallisen lukion keskittäminen Kirkonkylään tai Rajamäelle edistää kyseisen taajaman kehitystä. Kaikissa lukiovaihtoehdoissa Rajamäelle rakennetaan moderni koulukampus, joka myös ilman lukiota lisää Rajamäen vetovoimaa ja tätä kautta tonttikysyntää. Myös alueen pitovoiman voidaan olettaa parantuvan.

Lukion keskittäminen Kirkonkylään edistäisi alueen kehitystä sekä lisäisi Kirkonkylän vetovoimaa ja pitovoimaa lapsiperheiden näkökulmasta. Kirkonkylä on sijainniltaan keskeisempi kuin Rajamäki kunnan sisäisen ja kuntaan suuntautuvan liikenteen näkökulmasta. Keskitettyjen lukiopalvelujen myötä Kirkonkylästä muodostuisi selkeästi kunnan julkisten ja hallinnollisten palveluiden keskus.

Väestörakenteen kehittyminen:

Nurmijärvi profiloituu edelleen 2020-luvulla ja myös tulevaisuudessa lapsiperheiden kotipaikkana, mutta samaan aikaan syntyvyys Nurmijärvellä on merkittävästi pienentynyt vuodesta 2006 alkaen ja kunnassa asuvien lasten (0-14-vuotiaat) määrä on myös merkittävästi vähentynyt 2010-luvulla. Samaan aikaan Nurmijärvellä on erityisesti kasvava ikääntyvien (+65-vuotiaat) joukko. Edellä kuvatuksen kehityksen ennustetaan jatkuvan samansuuntaisena myös lähitulevaisuudessa.

Väestö- ja ikärakenteen muutos vaikuttavat palvelujen kysynnän painotuksiin, talouden liikkumavaraan ja edelleen henkilöstötarpeiden muutoksiin. Kuntien näkökulmasta yksi suurimmista haasteista on syntyvyyden aleneminen ja lapsi-ikäluokkien pieneneminen, jotka näkyvät viiveellä lukiokoulutuksen järjestämisessä. Syntyvyyden aleneminen pienentää osaltaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laskennallista palvelutarvetta samalla kun nettomuutto ei ehdi paikata muodostunutta lovea. Tämä näkyy viiveellä lukiokoulutuksen järjestämisessä. Väestön ikääntyminen kasvattaa puolestaan sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta siitä huolimatta, että terveet elinvuodet ovat lisääntyneet ja sen myötä myös vanhuus on siirtynyt myöhemmäksi.

Väestön ikärakenteen muutos sekä tämän mukanaan tuomat vaikutukset palvelujen kysynnän painotuksiin ja talouden liikkumavaraan puoltavat keskitetyn lukion ratkaisua.

Lukion toimipisteen sijainti:

Vaihtoehdossa 1.1 keskitetty lukio Kirkonkylän urheilupuiston alueella uusi rakennus olisi ensimmäinen suurikokoinen rakennus alueella ja sen kaupunkikuvaan mukauttamiseen tulee panostaa mahdollisen jatkosuunnittelun yhteydessä. Alueen maaperä on pehmeää ja saattaa nostaa rakentamiskustannuksia. Maa-alueen käyttö opetusrakennukselle vie maapinta-alaa urheilualueelta ja urheilualan kehittäminen vaikeutuu koska korvaavan maa-alueen saaminen on vaikeaa. Alue sijaitsee eri puolella Rajamäentietä kuin asutuksen nykyinen ja tuleva painopiste ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta hankkeen toteuttaminen edellyttää kevyen liikenteen järjestelyjä Rajamäentien varteen ja sen yli.

Vaihtoehdossa 1.2 keskitetty lukio Toreeninmäen alueella uusi rakennus on saman mittakaavainen kuin läheiset terveyskeskuksen rakennukset ja rakennus sopeutuu helpommin kaupunkikuvaan kuin urheilupuistoon sijoittuva vaihtoehto. Alue on liikenteellisesti haastava, saman liittymän kautta kulkee terveysaseman liikenne sekä suunnitteilla olevan liikerakennuksen asiakasliikenne sekä hankesuunnitelman mukaan lukion liikenne. Alue sijaitsee samalla puolella Rajamäentietä kuin asutuksen nykyinen ja tuleva painopiste. Lukion sijoittaminen Toreenin alueelle edellyttää alueen

asemakaavan muutosta, mikä saattaa hidastaa alueella jo vireillä olevan kaavahankkeen etenemistä.

Jaetun sijainnin vaihtoehdossa Rajamäelle sijoittuva lukio osana kampusta ei yksinään tuo suurta muutosta kaupunkikuvaan, mutta Rajamäen kampuksen rakennusten muodostama kokonaisuus tulee jatkosuunnittelussa sopeuttaa kaupunkikuvaan. Jaetun lukion Nurmijärven yhteiskoulun yhteyteen sijoittuva salirakennus liittyy luontevasti olemassa olevaan koulukompleksiin.

Kaupunkirakenteen kehittämismahdollisuuksien hyödyntämiseksi tulisi lukion opetustilat pyrkiä sijoittamaan ensisijaisesti näille toiminnoille varatuille alueille. Kirkonkylän keskustan alueella Lukkarin koulun alueella olisi tilaa lukiolle ja alue on varattu voimassa olevassa asemakaavassa opetustoimintaan. Tämäkin alue edellyttäisi kuitenkin kaavamuutosta mm. kerrosluvun suhteen.

Yhteenveto lukioratkaisusta:

Elinvoimalautakunta toteaa, että kunnallisen lukiokoulutuksen järjestämisellä ja toimipisteiden sijainnilla on tärkeitä välillisiä vaikutuksia kunnan talouteen ja elinvoimaa. Kaikki lukion hankesuunnitelman mukaiset vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia, joidenkin vaihtoehtojen toteuttamiseen liittyy haasteita ja vaihtoehdoilla on erilaisia vaikutuksia. Kunnan elinvoiman näkökulmasta lukiokoulutuksen keskittäminen Kirkonkylään on kokonaisuutena edullisin ratkaisu ja hankkeen jatkosuunnittelua tulisi tehdä tämän pohjalta.

Seitsemän veljksen koulu:

Kaikki neljä hankesuunnitelmassa esitettyä vaihtoehtoa ovat maankäytön kehittämisen näkökulmasta toteuttamiskelpoisia ja kunnan elinvoiman näkökulmasta niillä ei ole merkittäviä eroavuuksia. Elinvoimalautakunta toteaa, että tilojen tarkoituksenmukaisuuden ja rakentamisen taloudellisuuden näkökulmasta on Rajakaaren ja Seitsemän veljksen koulun korvaaminen uusilla tiloilla suositeltava vaihtoehto.

Rajakaari:

Kaikki kolme hankesuunnitelmassa esitettyä vaihtoehtoa alavaihtoehtoineen ovat maankäytön kehittämisen näkökulmasta toteuttamiskelpoisia ja kunnan elinvoiman näkökulmasta niillä ei ole merkittäviä eroavuuksia. Elinvoimalautakunta toteaa, että tilojen tarkoituksenmukaisuuden ja rakentamisen taloudellisuuden näkökulmasta on Rajakaaren ja Seitsemän veljksen koulun korvaaminen uusilla tiloilla suositeltava vaihtoehto.

Valmistelija

tekninen johtaja Jouko Lehtonen, puh. 040 317 2300, yleiskaavapäällikkö Anita Pihala puh. 040 317 2045, erikoissuunnittelija Katriina Ahokas, puh. 040 317 4678

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Haapalainen esitti, että kunnallisesta lukiosta luovutaan, koska tulevaisuudessa ei ole mahdollisesti kahteen lukioon saatavilla valtion tukea. Tästä syystä ei tarvitse investoida lukiorakennukseen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi Haapalaisen esityksen rauenneen kannattamattomana.

Rantala esitti mm. Viitalan ja Lihrin kannattamana, että elinvoimalautakunta esittää Rajamäen kampuksen toteutettavan vaihtoehdon VE B mukaan siten, että Nurmijärven lukion Rajamäen toimipisteelle varataan sieltä tilat ja hyödynnetään Rajamäen kampuksen monipuolinen

toimintaympäristö. Kirkonkylän toimipisteessä Nurmijärven lukio jatkaa nykyisissä tiloissaan. Tarkempi muutosesitys on pöytäkirjan liitteenä.

Koska asiassa oli tehty päätösesityksestä poikkeava kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja määräsi suoritettavan seuraavan nimenhuutoäänestyksen:

esittelijän esitys= jaa
Rantalan esitys= ei

Äänestyksen tulos:

jaa 6 ääntä: Takalo-Eskola, Huhtala, Rousu, Santala, Virolainen, Vaulamo

ei 4 ääntä: Lih, Rantala, Viitala, Viljakainen

vaiti 1: Haapalainen

poissa: -

Elinvoimalautakunta oli äänestyksen tuloksena äänin 6-4 (vaiti 1) hyväksynyt esittelijän esityksen.

Rantala jätti eriävän mielipiteen liitettäväksi pöytäkirjaan. Viitala ja Lih jättivät eriävän mielipiteen liitettäväksi pöytäkirjaan.

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän esityksen. Asian liitteenä Rantalan tarkempi muutosesitys. Asian liitteenä Rantalan, Viitalan ja Lihin eriävä mielipide.